

- Практики за наблюдение за събиране на данни и поверителност на потребителите на съда.
- Нови опасения за справедливост и риск за човешките права и други основни ценности.

Обобщение на активност

Дейности	Модалност	Равнище
Активност 3.2.1 Обсъждане на дилеми	В клас / онлайн	Средно
Активност 3.2.2 Ролята на заинтересованите страни в ИИ	В клас / онлайн	Средно
Активност 3.2.3 Етичен кодекс на класа	В клас / онлайн	Средно
Активност 3.2.4 Създаване на етични матрици	В клас / онлайн	За напреднали

Активност 3.2.1 - Обсъждане на дилеми

Продължителност	40 минути
Изисквания	Модули 1 и 2.
Използвани хардуерни и софтуерни инструменти	Дистанционно: Софтуер – видеоконферентен софтуер. Текстов редактор и презентационен софтуер в реално време за онлайн сътрудничество. Хардуер – настолен/лаптоп компютър
Тип оценяване	Качество на аргументите по време на групово дискусия и представяне пред класа.

Тази дейност може да се използва за ангажиране на учениците с етични съображения относно потенциалните ползи и рискове, които могат да възникнат от ИИ и да повлияят на социалната среда. Поради тази причина използването на етични дилеми може да бъде полезно. Дискусията може да засяга потенциалните въздействия на ИИ върху пазара на труда, социалните неравенства, околната среда, природните ресурси и

устойчивостта, неприкосновеността на личния живот и наблюдението, човешките взаимоотношения и човешките права.

Процедури(стъпки)

Предварителни материали

1. Учителят може да напомни на учениците за най-често срещаните етични теории, ако не са били проучени преди това. Представянето на добре позната етична дилема като пример и кратка дискусия, съчетана с някои въпроси към учениците, могат да бъдат достатъчно интересни, за да привлекат вниманието им. Учителят напомня на учениците за случая на пристрастност на алгоритъма, изследван по-рано (дейност 3.1.2) и обявява, че сега ще бъдат разгледани други важни етични проблеми и свързани с тях въпроси.

Директно преподаване

1. Учителят обяснява етични проблеми и въпроси:
 - Поверителност: когато сърфираме в мрежата, много алгоритми събират данни за нас, често без да знаем за това?
 - Баланс на силата : как можем да контролираме използването на ИИ да не е концентрирано в определени държави или компании, които след това стават все по-мощни?
 - Отговорност: ако много хора работят за обучение на алгоритми, кой е отговорен за грешките, които могат да направят (напр. разпространение на фалшиви новини, вижте Модул 4)?
 - Околна среда: как можем да контролираме въздействието на използването на технологии върху околната среда?
 - Как ИИ ни кара да се чувстваме: когато технологиите заменят част от работата, извършвана преди от хората, как могат да се чувстват хората и как могат да намерят нови начини да допринасят?
2. Учениците трябва да бъдат разделени на групи от четири до шест.
3. Учителят чете сценарий на глас или предоставя на учениците текста на сценария (виртуално или отпечатан), така че всички да четат тихо.

Практически упражнения с насоки и проверка за разбиране:

4. Всяка група избира един от въпросите, изброени от учителя, и се опитва да го разиграе“ по отношение на конкретна технология и възможен случай: ролите се разпределят в групата (поддръжник, опонент, слушател в съмнение и т.н.) и се написва кратък сценарий. След като историята бъде прочетена, учителят трябва да попита учениците как разбират ситуацията и какви може да са основните проблеми.

Самостоятелно упражнение

5. Когато групата достигне до разбиране на проблема, учителят трябва да попита как биха подхождали към проблема, какви стъпки биха предприели и какви последствия би довело. Когато групите приключат работата си, те ще се редуват да поставят своите сценарии.
6. Учениците във всяка група ще бъдат помолени да коментират сцените, изпълнени от другите групи. Във всяка група учениците трябва да създадат списък с възможни подходи и да ги споделят с класа.

Приключване

7. Учителите трябва да коментират предложенията и да свържат възможните решения с еквивалентните етични рамки. Приканване на класа да оцени колко нови въпроси са се появили

Отстраняване на проблеми

Потенциален проблем	Потенциално решение
Доминантните личности в групата изместват дискусията, така че да съвпада с техните възгледи.	Определяне на ред за изказвания. Създаване на списък подходи вместо искане за консенсус в рамките на групите.
Ирелевантни дискусии спрямо представения сценарий.	Постоянно удостоверяване от преподавателя, че дискусиите не се отклоняват от темата.
Липса на съдържание в размишленията им по представените етични проблеми.	Предоставяне на предходни познания относно етични и морални теории на учениците в подкрепа на техните разсъждения.

Ресурси за учителите

- Насока за активността с примери и описание на ролята на фасилитатор:
https://schoolreforminitiative.org/doc/facilitation_scenarios.pdf
- Европейски парламент – Етиката на изкуствения интелект: Проблеми и инициативи:

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/634452/EPRS_STU\(2020\)634452_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/634452/EPRS_STU(2020)634452_EN.pdf)

- Automating Society Report 2020: <https://automatingsociety.algorithmwatch.org/>

Допълнителна литература, задълбочено разглеждаща поставените въпроси:

Eva Brandt, Thomas Binder, Elizabeth B.-N. Sanders. Инструменти и похвати: Начини за ангажиране на споделяне, правене, превъплъщаване. В Международното ръководство на Рътлидж за съвместен дизайн. Рътлиндс, Ню Йорк, NY. 145-181.

Активност 3.2.2 - Ролята на заинтересованите страни в ИИ

Прогнозна продължителност	40 минути
Изисквания	Модул 1 и 2
Използвани хардуерни и софтуерни инструменти	Присъствено Голям лист, цветни химикали/ лепящи листчета. Дистанционно Софтуер –софтуер за бяла дъска със сътрудничество в реално време. Видеоконферентен софтуер. Хардуер –настолен/лаптоп компютър с мишка или таблет.
Тип оценяване	Устно представяне на работната група. Оценяване според качеството на идеите и разнообразието на представените проблеми.

Процедури(стъпки)

Предварителни материали

- Учителят напомня на учениците идеята за алгоритъма като процес на изказване на мнение или вземане на решение (Дейност 3.1.2), предоставяйки примери за това как интересите/мненията на заинтересованите страни се отразяват в резултата.

Директно преподаване

- След това учителят трябва да обясни концепциите за заинтересованите страни, ценностите и целите по отношение на алгоритмите.